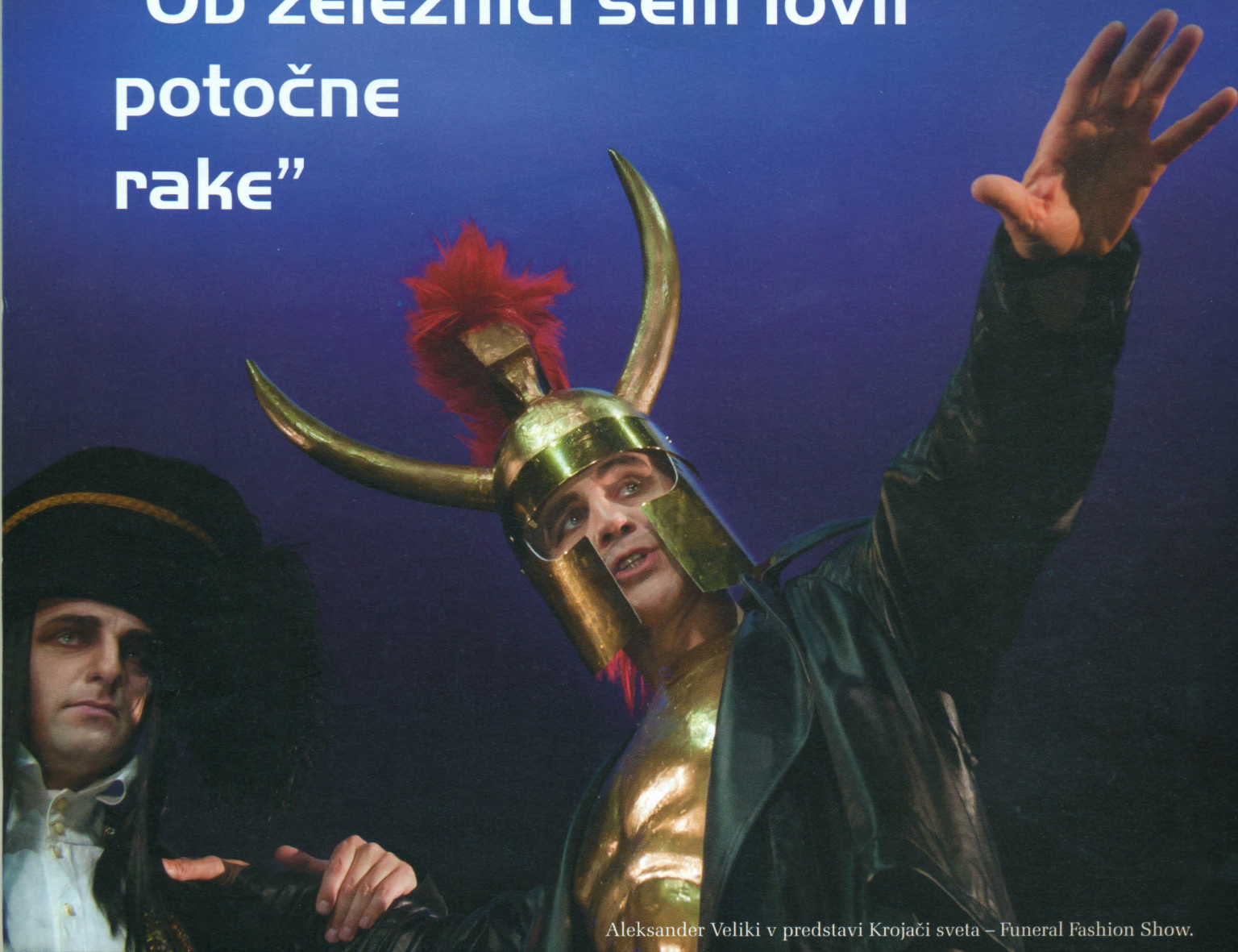

Radoš Bolčina: "Ob železnici sem lovil potočne rake"

Aleksander Veliki v predstavi Krojači sveta – Funeral Fashion Show.

V pogovoru deluje razumevajoče in umirjeno, čeprav njegov ritem govora na trenutke postane impulziven, vanj pa se vselijo nenadne šaljive iskre. Rad počne več stvari hkrati in vsake toliko rad le preprosto opazuje okolico, da umiri svoj um in nenehno brbotanje misli, kot pravi. "V človeku se prepletata red in razpuščenost in zdi se, da je to nasprotje naše naravno stanje. Na nas je, da s svojo notranjo tehniko ustvarimo ravnovesje," pravi Radoš Bolčina, igralec SNG Nova Gorica. Na svoji triindvajsetletni poklicni poti je ustvaril več kot 80 različnih vlog in prejel številne nagrade. Slikovita paleta človeških značajev mu torej ni tuja. Kot zaprisežen svobodnjak spoštuje drugačnost. "Kljub različnosti imamo globoko v sebi isto jedro. Če bi nam kdo položil pištolo na senca, bi verjetno vsi občutili isto, ne glede na narodnost, kulturo, izobrazbo."

Radoš Bolčina je mož in oče dveh otrok. Rad kolesari, goji koze in čebele na Banjški planoti, režira v amaterski gledališki skupini v Grgarju, nedavno pa je ob Vodopivčevem letu režiral uspešno glasbeno komedijo – spevoigro Kovačev študent.

"Z eno nogo sem v kmečkem okolju, ki nudi pristen stik z naravo. Slovenci bi se morali zavedati, da je kmetovanje lahko tudi naša moč in rešitev v sedanji krizi," dodaja in se ob tem spominja svojega rojstnega kraja Šempetra, kjer je odraščal. Na ta prostor in čas ga vežejo lepi spomini: "Ob železnici smo lovili potočne rake in na tire nastavljali kovance."

Na odru ste oživali številne like. Kako vedno znova gradite vlogo?

Igranje na odru vedno teče vzporedno z dozorevanjem osebnosti v zasebnem življenju. Z leti bolj prepuščaš svojo osebnost vlogi, kot da bi na odru želel postati nekdo drug. Kljub temu pa se ob grajenju vsake vloge pojavijo občutki dvoma – kako, kam, koliko. Igralec mora biti odprt tako za zahteve besedila kot za režiserjeva navodila, ohraniti pa mora tudi lastni izraz. V odrski prezenci pogosto čutimo nek notranji konflikt, praznino, ki jo napolnujemo z vlogo. Pri oblikovanju vloge pomaga tudi maska, ker se z njo poistovetiš in lažje ujameš lik. Moč maske lahko primerjamo v vsakdanjem življenju s tem, da se večinoma tudi ljudje bolje ali drugače počutijo, če uredijo svojo zunanost, kot je pač všeč njim ali drugim, to jim vlije neko notranjo gotovost in zadovoljstvo. Podobno se tudi na odru zlijeta zunanja in notranja raven – forma in vsebina.

Verjetno ima vživljanje v vlogo tudi meje.

Sam ne gledam na igranje kot na popolno vživljanje v vlogo. Vedno je navzoča tudi samokontrola, kot igralec imaš nadzor nad tem, kaj počneš, čutiš prisotnost občinstva, nisi popolnoma "v drugem svetu". Ne gre, če se na silo vživljamo v nekaj. Treba je začutiti tisti odrski trenutek, ki ustvarja pravo atmosfero. To atmosfero pa je težko ustvariti, če na odru niso poenoteni slogi igre. Režiser je tisti, ki ustvarja način igre in njeno homogenost ter s tem pričara ustrezno atmosfero.

Dobro je, da mlad igralec dobi priložnost, da se kali v vlogah iz klasičnih besedil, ker vsebujejo večno podobo človeka z vsemi njegovimi čustvi, kompleksne medsebojne odnose, arhetipske konflikte. Prepričan sem, da je dober tekst osnova za dobro uprizoritev, saj je težko graditi na slabih temeljih. V mojih očeh novodobna postdramska besedila, v katerih je igralec zgolj performer, nudijo manj priložnosti za igralčev razvoj.

Igralci se morate naučiti veliko besedila. Menda imate vi poseben način učenja ...

Z leti sem ugotovil, da se hitreje

naučim besedilo med gibanjem, največkrat med kolesarjenjem na hrib. Kot je borba s hribom polna volje, da dosežem vrh, tako je tudi na odru potrebna ta volja, da v neki vlogi psihično zbrano sledim niti zgodbe, da do konca ne popustim. Igralec mora biti v dobri psihofizični kondiciji, saj na odru oživi vlogo z duhom in telesom. Nasploh je volja pomembna stvar – tudi v današnji družbi jo potrebujemo, da ohranimo stik s tistim, kar je v tem kratkem življenju čarobnega.

Pravijo, da se igralec razvije, če dela z režiserjem, ki zna izvabiti iz njega tisto najboljše. Kdo od režiserjev je vas pomembno zaznamoval?

Za resnični presežek predstave je gotovo potreben dober režiser. Seveda so tudi med njimi precejšnje razlike. Na srečo sem imel čast sodelovati z režiserji velikega formata. Vsak je imel sicer svoj pristop do igralca, vsem pa je bilo skupno, da so v igralcu videli osebnost, ki lahko s svojo ustvarjalno iskro doprinese h konceptu predstave. Lahko bi rekel, da je plamen njihovega koncepta črpal iz iskre igralcev. Najraje sem sodeloval z Vitom Tauferjem. Blizu mi je njegova odrska estetika, pa tudi njegov način dela z igralci. Pri njem nikdar nisem imel občutka, da je igralec le obešalnik za režiserjev koncept. Igralca je spodbudil, da je sam iskal pot do jedra lika. Te vloge sem tudi najraje igral. Taufer zna premišljeno in hkrati z veliko intuicije oblikovati igralsko zasedbo, dobra zasedba pa je že prvi korak do prave odrske atmosfere.

Sicer pa velja enako pri igranju kot pri drugih poklicih, da delo in zavzetost vedno vodita k uspehu. Učenje teksta, oblikovanje vloge, odigravanje predstav je trdo delo, to ni le rezultat talenta.

Ustvarjalni ste tudi kot režiser na amaterskih odrih. Kakšni ste v tej "vlogi"?

Tudi kot režiser imam igralski pogled na dogajanje na odru. Igralski in režiserski pogled pa bi se morala vedno stikati z gledalčevim, saj le to zagotavlja sprejetost in uspeh predstave. Podobno, kot je pri poklicnih igralcih, tudi pri amaterskih vztrajam, da se naučijo besedilo pred vajami na odru. Tako

laže ponotranjijo zgodbo in v odrski prostor suvereno vključijo gibanje telesa, ki jim ga narekuje zgodba. V tem pogledu sem dosleden in strog. Igralec mora ozavestiti pretok energije – tisti fluid med sabo in soigralci ter gledalci. Na odru se zavedaš, da te gledalci gledajo, hkrati pa si popolnoma predan igranju vloge.

Ali v kakšni vsakdanji neprijetni, kočljivi situaciji uporabite svoj igralski talent?

Ne. Mislim, da je prav nasprotno. V vsakdanjem življenju ne znam ravno lagat. (v smehu) Kot pri predstavah bi potreboval 50 vaj in še režiserja.

Vaš rojstni kraj je Šempeter. Kakšni so vaši spomini na otroštvo, mladost?

Najprej smo živeli v blokkih za zdravstvene delavce za nekdanjim kinom, nato smo se preselili v starejšo hišo na levem bregu Vrtojbe. Ljudje se radi spominjamo otroških let, kot igralec pa tudi veliko črpal iz čutnih podob iz otroštva: spominjam se pomladanske svetlo zelene trave, vonja po vijolicah, na pol podrte hiše, ki je imela poseben vonj, tudi posebnega duha. Kot otrok sem v mlaki videl jezero, v hudourniku reko. Sončni žarek v kotu hiše je bil ves svet, opazovalnica na češnji pa mi je nudila razgled na cesto. Otroci smo ob železnici lovili potočne rake, na tire pa nastavljali kovance. Imeli smo lepo svobodno otroštvo, jahali smo na drevesih in

Blaž Mozol v Rokovnjačih.

se igrali kavbojce in indijance. Ker sta mama in tata delala v bolnišnici, sva bila tudi z bratom pogosto tam. V šempetrskem kinu sem prvič gledal film, in sicer Drakulo s Christopherjem Leejem v glavni vlogi, v diskoteki Modri hram pa smo prvič spili kakšno pivo in v živo poslušali Tomaža Domicelja. Pozneje smo žurersko kariero nadaljevali na Biškutu in v CRMK-ju. Mladi Šempetrci smo bili ponosni in smo pogosto ugnali v kozji rog vrstnike iz Nove Gorice.

Boste ustregli mami in končno zaigrali "pridnega fanta" in ne le psihološko kompleksnih vlog?

Pri tridesetih sem igral romantične in naivne like, z leti pa bi te vloge lahko prepričale le v tragikomičnem kontekstu. Sicer pa sem staršem hvaležen, da so sprejeli mojo trmasto odločitev za ta poklic in me v tem tudi podpirali.

Dominika Prijatelj

grajske harmonije

Večeri komorne in solistične glasbe na Gradu Kromberk

2. koncertna
sezona
2012/13

VPIS ABONMAJA

Petek, 15. februar 2013, ob 20. uri

KLAVIRSKI TRIO ARS MUSICA

Jerneja Grebenšek, *klavir*
Mojca Menoni Sikur, *violina*
Martin Sikur, *violončelo*

Petek, 22. marec 2013, ob 20. uri

PETAR MILIČ, klavir

Petek, 19. april 2013, ob 20. uri

DUO ARPAPARLANDO

Tina Žerdin in Christine Leibbrand-Kügerl, *harfa*

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Kulturni dom Nova Gorica
Bevkov trg 4, 5000 Nova Gorica

T 05 33 540 16
E blagajna@kulturnidom-ng.si
W www.kulturnidom-ng.si

Vpis do 15. februarja 2013.

V sodelovanju
z Goriškim muzejem.